

COMPANYIA IGNIFUGA PRESENTA

KOHLHAAS

A PARTIR DE MICHAEL KOHLHAAS DE HEINRICH VON KLEIST

UNA DISCUSSIÓ FESTIVA SOBRE LA IDEA DE REVOLUCIÓ

4	SINOPSI
5	HEINRICH VON KLEIST I EL SEU TEMPS
6	EL CAS MICHAEL KOHLHAAS
7	DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE
9	IMATGES DE L'ESPECTACLE
10	REFERENTS
12	FOTOGRAFIES PROMOCIONALS
14	COMPANYIA IGNÍFUGA I FITXA ARTÍSTICA

La notícia que allí hi avia l'àngel exterminador, que perseguia a foc i a sang als opressors del poble, havia alertat a tot Dresden, ciutat i voltants; van haver de tancar la porta del poble amb cadenat davant la gran afluència de curiosos, i els joves escalaven a les finestres per inspeccionar a l'incendiari que esmorzava allí dins.

Michael Kohlhaas, Heinrich von Kleist

SINOPSI

Kohlhaas, una discussió festiva sobre la idea de revolució és un espectacle basat en *Michael Kohlhaas* de Heinrich von Kleist.

Kohlhaas és un comerciant de cavalls que davant d'una injustícia, i per culpa de la indefensió de l'Estat, s'acabarà convertint en un lladre i un assassí. Aquesta obra és un fals documental que qüestiona la continuïtat de l'actual sistema polític i es planteja si una revolució violenta és una bona opció per poder canviar el món.

HEINRICH VON KLEIST I EL SEU TEMPS

Heinrich von Kleist va néixer el 18 d'octubre de 1777 a Brandenburg, en el si d'una família pertanyent a la casta militar prussiana. Ell mateix entrà a l'exèrcit i estigué involucrat en diverses accions bèl·liques. Més tard abandonà l'exèrcit i es dedicà a viatjar per Europa amb l'objectiu d'ampliar la seva formació en Filosofia i Dret. És en aquesta època quan comença a escriure novel·les, drames teatrals i crea diverses revistes de caràcter literari, totes elles amb data de caducitat. Va mantenir un ideari propi del nacionalisme alemany de principis del segle XIX i fou sospitós d'espionatge als ulls dels francesos i empresonat durant pocs mesos a França.

Fou poeta, dramaturg i novel·lista, considerat un dels principals escriptors del Romanticisme alemany i de tota la literatura del país. El seu únic objectiu, tant en la seva vida literària com en la privada, era la recerca de l'absolut. S'interessà profundament en Kant, tot i que més tard rebutjà el que considerava un excessiu culte a la raó i s'apropà més a la filosofia de Rousseau. Tingué una caòtica existència que basculà entre la passió i l'extrema decepció. Aquesta tragèdia es palpa en la major part dels seus textos literaris. La seva obra, però, fou rebuda per la crítica i el públic amb una general incomprensió. Entre les seves obres destaquen *La família Schrockenstein* (1801), *Roberto Guiscardo* (1803), *La marquesa d'O* (1805), *Pentesilea* (1805-1807), *Amfitrió*

(1806) *El càntir trencat* (1806), *El príncep d'Homburg* (1811) o *Michael Kohlhaas* (1810) una novel·la inspirada en una crònica del segle XVI que gira entorn a la figura de Hans Kohlhaase i on es planteja qüestions ètiques i morals, amb un rerefons que recorda la seva pròpia lluita contra l'autoritat.

Com tants d'altres, no va gaudir d'èxit en vida. No va ser fins el segle XX quan es va reconèixer el seu paper destacat i les seves obres van passar a convertir-se en peces del repertori clàssic alemany. Sobre Kleist, Jakob Grim (important lingüista i mitòleg alemany) va dir: "Era més gran i perfecte que Schiller. Només se'l pot comparar amb Goethe, qui potser el pogué inspirar però a qui mai es subordinà." Únicament l'amamantà Shakespeare. Posteriorment Stefan Zweig li consagrà un estudi biogràfic i trobem varis homenatges al seu nom.

Escrigué *Michael Kohlhaas* el 1810, un any abans que firmés un pacte de suïcidi amb Adolfine-Henriette, la seva companya i musa inspiradora, que patia un càncer incurable. La seva mort fou tan extravagant i teatral com la seva obra, la parella s'allotjà en un hostal, begueren ampolles de vi i rom i unes setze tasses de cafè, mentre cantaven i resaven junts. Heinrich von Kleist disparà amb una pistola a Adolfine-Henriette, per després disparar-se a ell mateix. Kleist va morir el 21 de novembre de 1811, a l'edat de 34 anys, a Berlín.

EL CAS MICHAEL KOHLHAAS

Per dos cavalls negres i partint d'una anècdota aparentment intranscendent, el protagonista desancadenarà una revolució obsessiva contra el poder i la injustícia. Kohlhaas, subjecte a uns ideals superiors, aixeca el puny contra tot allò que l'opremeix i el devora. Empès pel seu desenfrenat sentiment de justícia esdevindrà un revolucionari i un sanguinari, convertint-se també en un lladre i un assassí.

Els seus ideals d'home recte, cremaran amb el primer contacte amb la realitat. La passió que posa en defensar el seu

sentiment de justícia, per exagerada serà destructora. Kohlhaas posseeix una estranya barreja de fredor i de fugacitat, de "massa poc" i "en excés", de brutalitat i de vergonya, de superabundància i de reserva, de versatilitat i d'exaltació.

És un heroi; però el seu heroisme no està a l'abast del poble. Kohlhaas, sembla el terror per allà on passa, esdevé una figura que recorda a Robin Hood pel fervent recolzament que rep del poble, i escampa el caos militar per allà on passa, esdevenint un megalòman i afirmant haver creat el govern d'un nou món.

DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

*Ja que el món segueix un camí
delirant, cal que nosaltres adoptem
també un punt de vista delirant per
entendre el món.*

Jean Baudrillard

Kohlhaas, una discussió festiva sobre la idea de revolució és un docudrama escènic que intenta aprofundir en l'extrema ambigüitat de Michael Kohlhaas, personatge real del segle XVI que més tard Heinrich von Kleist va ficcionar i convertir en arquetip d'home que lluita per aplicar la *justícia natural* davant la corrupta *justícia humana* a través de la revolució violenta. És *just i necessari* iniciar una revolució armada davant d'una injustícia legal que l'Estat es nega a reparar? És lícit agafar les armes davant d'un sistema que funciona a través del nepotisme i el tràfic d'influències? Fins quan un home o una dona poden aguantar aquesta situació *injusta* abans de seguir la ja famosa locució llatina "Fiat justitia et pereat mundus" ("Que es faci justícia encara que el món s'enfonsi")? Tal i com feien els actors de *La Chinoise* (Jean-Luc Godard, 1967), al no poder oferir una resposta clara davant d'aquest tipus de preguntes (que tant sentit tenen plantejades en la nostra contemporeïtat) els integrants de la companyia decideixen aixecar un espectacle on s'hauran de posar a la pell de Michael Kohlhaas i aquells que té al seu voltant per a poder entendre millor les accions i actituds del personatge però, alhora, per a poder

reflexionar sobre el procés cíclic de la Història que tants cadàvers ha deixat rere seu a través de les múltiples revolucions polítiques (fallides o no) que ha viscut.

Els estudiosos alemanys estan profundament dividits davant la figura de Kohlhaas: és una figura progressista lluitant contra la corrupció feudal, o un boig proto-feixista, un cas de la pedanteria legal petit-burguesa alemanya portat a l'absurd?

The Monstrosity of Christ: Paradox or Dialect?, Slavoj Žižek

A través d'un *collage* audiovisual en part realitzat en directe a l'escenari i en part pre-enregistrat, *Kohlhaas* intenta posar diferents punts de vista i materials damunt la taula per poder entendre millor al personatge i la seva acció revolucionària i convertir aquesta investigació en una reflexió més àmplia sobre els processos històrics que es produeixen en moments d'*impasse* o canvi de paradigma. És Michael Kohlhaas un sediciós? Un rebel? Un guerriller? O un terrorista polític? A través de la realització audiovisual en directe (dues càmeres a l'escenari) es combinaran escenes *dramatitzades* del *Michael Kohlhaas* de Kleist, entrevistes ficcionades als seus protagonistes, anècdotes personals dels actors, opinions de diferents experts que intentaran aportar més llum sobre la personalitat de Michael Kohlhaas (des d'un grup d'aficionats a la

hípica recreativa fins a un psiquiatre, passant per un professor de Dret Constitucional), diferents cançons i himnes associats a la idea de revolució...

El *docudrama* permet utilitzar tots aquests materials per abordar la figura de Kohlhaas des de molts àmbits diferents i permet mantenir la distància necessària entre la ficció i la realitat que permetrà tant als intèrprets com als espectadors fer-se preguntes al voltant de la idea de revolució sense caure en un discurs unívoc o dogmàtic. Alhora, però, el que pretén el dispositiu que posa en joc *Kohlhaas* és aconseguir la implicació emocional dels espectadors a la revolta armada del protagonista; així, per exemple, la part central de l'espectacle recrea una petita revolta a temps real a l'exterior del teatre retransmesa en directe a l'interior.

*No vull quedar-me a una terra on no
es protegeixen els meus drets. Millor
ser un gos que un home, si és que he
de ser humiliat!*

*Michael Kohlhaas,
Heinrich von Kleist*

Tal i com exposa Terry Eagleton, *Michael Kohlhaas* no és una història de realisme social. A mesura que les accions de Kohlhaas es fan cada vegada més extravagants i estranyes, i les frenètiques intrigues polítiques de l'Estat sobre els seus dos cavalls

maltractats (el motiu original pel qual el protagonista inicia la seva particular croada) sobrepassen tot allò raonable, l'absurda discrepància entre la seva exagerada exigència de justícia i la seva causa aparentment frívola posa en evidència que no estem davant d'un relat purament realista, sinó que entren en joc molts altres factors que converteixen aquesta història en un relat fascinant. Si a aquesta història ficcionada (que parteix, però, d'un cas real) hi sobreposem el vel de la Història dels darrers quatre segles, podrem obtenir un mosaic prou complex i ampli com per a poder, com a mínim, temptejar algunes respostes per a les preguntes que ens fèiem a l'inici.

*Hem après prou coses del terrorisme
del nostre temps com per saber que
una frustrada recerca de justícia té
el poder d'engendrar monstres.*

*Los extranjeros: para una ética de la
solidaridad, Terry Eagleton*

IMATGES DE L'ESPECTACLE (© Albert Elias)

Mi vida después, Lola Arias

Cuando vuelva a casa voy a ser otro, Mariano Pensotti

Kitchen, Gob Squad

COMPANYIA IGNÍFUGA I FITXA ARTÍSTICA

La companyia teatral Ignífuga va néixer l'any 2012 fruit de la trobada d'un grup de professionals que compartia una mateixa visió sobre com caldria abordar la creació escènica en la nostra contemporaneïtat. Pels membres de la companyia, el teatre de text ja no pot competir amb altres disciplines artístiques a l'hora de construir una acció transparent. Sense deixar de banda l'aspecte literari del fet teatral, la idea de personatge o el conflicte narratiu, el teatre que proposa la companyia vol anar més enllà de la pura narrativitat. Busquem que l'espectador tingui una experiència emocional més que intel·lectual.

La primera peça de la companyia va ser *Fam Oculta*, un text contemporani de Peer Wittenbols. El següent projecte, al 2014, va ser *La norma de l'extinció*, una adaptació contemporània del clàssic d'A. Txèkhov, *Platònov*. Aquesta obra es va estrenar al festival Fringe Madrid 2014 i més tard va fer temporada al Círcol Maldà de Barcelona. Actualment la peça segueix en gira i ha visitat llocs com el Centro Párraga de Múrcia. El 2015 FiraTàrraga va premiar la Companyia Ignífuga amb la beca Suport a la Creació pel projecte *A house is not a home*, una adaptació site-generic de l'obra *Interior* de Maurice Maeterlinck. Després d'això, la companyia va ser seleccionada pel Teatre Tantarantana de Barcelona per formar part de El Cicló i coproduir el seu següent espectacle: *Kohlhaas*,

una discussió festiva sobre la idea de revolució. Una peça a partir de *Michael Kohlhaas* de Heinrich von Kleist.

Kohlhaas, una discussió festiva sobre la idea de revolució

A partir de *Michael Kohlhaas* de Heinrich von Kleist

Un espectacle de la Companyia Ignífuga

Amb: **Eduard Autonell, Marina Congost i Júlia Rodón.**

Direcció: **Pau Masaló.**

Dramatúrgia: **Pau Masaló** amb la col·laboració de **Carlos Marques-Marcet.**

Disseny d'il·luminació: **Irene Dobón.**

Construcció d'escenografia: **Jordi Rodón.**

Fotografies: **Irena Visa.**

Agraïments: **Equip del Teatre Tantarantana, Joan Vilalta, Víctor Javier Vázquez, Associació Esportiva Eqüestre Els Llampecs del Llémena, La Perla 29, Carla Rovira, Ferran Dordal, Xavier Masaló, Josep Llorà.**

Durada: **70 minuts.**

Idioma: **espectacle disponible en català i castellà.**

QUÈ DIUEN DE NOSALTRES?

“Estigueu atents a la Companyia Ignífuga. Un grup amb tant de talent està condemnat a fer muntatges imprescindibles. No us els perdeu!”

Gemma Moraleda - Teatre Barcelona

“Prometedora formació.”

Què fem? La Vanguardia

Sobre Kohlhaas, una discussió festiva sobre la idea de revolució

“Excel·lent combinació entre passat i present, teatre i documental.” (9/10)

Jordi Bordes - Recomana.cat

“Amb unes interpretacions fresques i valentes, i una posada en escena original, multidisciplinar i molt moderna, la Ignífuga torna a sorprendre, torna a arriscar i torna a guanyar.”

Gema Moraleda - Teatre Barcelona

“L'espectacle està ple de troballes. (Mostra) la mateixa llibertat en l'ús de llenguatges escènics i audiovisuals amb la que els mexicans Lagartijas tiradas al sol han teatralitzat la seva història recent.”

Juan Carlos Olivares - TimeOut

“Una brillant, àgil i valenta discussió festiva sobre la idea de revolució. Imprescindible!”

Melcior Casals - Núvol.com

Sobre La norma de l'extinció (Platònov)

“La cia Ignifugateatre la clava amb una molt particular versió de Platònov. Passió i compromís. I tan joves! #thereishope”

Xavi Pardo - RAC1

“Un dels millors muntatges que he tingut el plaer de gaudir darrerament. Tot en La norma de l'extinció resulta impecable.”

Gemma Moraleda - Teatre Barcelona

“Risc, personalitat i recursos autènticament espontanis.”

Ivan F. Mula - Teatre Barcelona

“La seva versió de l'obra de Txèkhov transcorre durant una nit d'intensa festa total.”

Ramon Oliver - Què fem? La Vanguardia

“El principal al·licient de la proposta és la força de les interpretacions.”

Teresa Farré - Butxaca

“L'obra original de Txèkhov (Platònov) és sacsejada amb tal destresa que conserva tota l'aroma i l'ànima.”

Lluís Mayench Pierre - Teatre Barcelona

“El arranque de la pieza que ahora podemos gozar en el Círcol Maldà es soberbio.”

Juan Marea - algunasplantasraras.com

Sobre Fam oculta

“Interpretacions impecables per a un text poètic i ple de matisos que Pau Masaló dirigeix amb delicadesa i encert fins aconseguir un muntatge que commou i fascina a parts iguals. Totalment recomenable.”

Gemma Moraleda - Teatre Barcelona

“El segon muntatge de la jove companyia barcelonina no decep, sinó que passa amb nota els inicis de les formacions incipients.”

Oriol Osan - Núvol

C/ Muntaner 93, 4t 1a; 08036 Barcelona
pro@ignifuga.net
(0034) 660.26.89.84 (Eduard)
<http://www.ignifuga.net>
Facebook: CompanyiaIgnifuga
Twitter: @ignifugateatre

IGNIFUGA
companyia